

И
28. 01. 2002

И-9 /2002 г.
София, 25.01.2002 г.

До Конституционния съд
на Република България

К.А. 112/2002
връщане
на отзива
от 29.01.2002

М О У Ч Б А

от главния прокурор на Република България
на основание чл. 150, ал. 1, във вр. с чл. 149,
ал. 1, т. 1 от Конституцията

за тълкуване на разпоредбите на чл. 98, т.6,
чл. 100, ал. 2 и чл. 129, ал. 2 от Конституцията

Уважаеми господин Председател,

Уважаеми дами и господа Конституционни съдии,

Моля Конституционния съд да даде задължително тълкуване на разпоредбите на чл.98, т. 6, чл.100, ал. 2 и на чл. 129, ал. 2 от Конституцията в частта им “предложение на Министерския съвет”, респективно – “предложение на Висшия съдебен съвет” в смисъл , какъв е правният характер на тези предложения, съставляват ли те административен акт в собствен смисъл и подлежат ли тези “предложения” на съдебен контрол от страна на Върховния административен съд, включително и в случаите, когато

Президентът е издал вече указ въз основа на “предложението” на Министерския съвет, респективно – на Висшия съдебен съвет.

Въпросът за правната същност на “предложенията” на Министерския съвет по чл. 98, т. 6 и чл. 100, ал. 2 от Конституцията, и на Висшия съдебен съвет по чл. 129, ал.2 от Конституцията има важно значение за утвърждаване на конституционността и за стабилността на правния ред в държавата.

Нуждите на правоприлагането също изискват ясно и категорично разбиране относно правния характер на посочените “предложения” на Министерския съвет и на Висшия съдебен съвет. По-конкретно - във Върховния административен съд са образувани дела, по които се атакуват предложението на Министерския съвет, въз основа на което Президентът е издал указ за освобождаване на Директора на НСБОП и предложенията на Висшия съдебен съвет, въз основа на които Президентът е издал укази за назначаване на Председателя на Върховния касационен съд, Председателя на Върховния административен съд и главния прокурор. Въпросът за характера на “предложенията” на Министерския съвет и на Висшия съдебен съвет има преюдициално значение за решаване на посочените дела.

Налице са основанията, посочени в определение от 30.4.1998 по к.д. № 14/1998 г. на Конституционния съд, за тълкуване на разпоредбите на чл. 98, т.6, чл. 100, ал.2 и на чл. 129, ал. 2 от

Конституцията: неясноти относно съдържанието на тези конституционни норми в посочения смисъл, противоречиво и нееднакво прилагане на нормите, неблагоприятни за съдебната система и конституционния ред последици при приложението им.

Съгласно постоянната практика на Конституционния съд съм длъжен да изложа разбирането си за съдържанието на конституционните разпоредби на чл. 98, т.6, чл. 100, ал. 2 и чл. 129, ал.2, които се нуждаят от тълкуване.

“Предложенията” на Министерския съвет по чл. 98, т. 6 и чл. 100, ал. 2 от Конституцията, както и “предложенията” на Висшия съдебен съвет по чл. 129, ал. 2 от Конституцията не са административни актове в собствен смисъл и не подлежат на контрол от Върховния административен съд.

Тези “предложения” не са властническо изявление на орган на държавно управление, което едностранно да предизвиква правни последици и което при нужда може да бъде приведено в изпълнение с държавна принуда. Предложенията на Министерския съвет по чл. 98, т. 6 и чл. 100, ал. 2 от Конституцията и предложенията на Висшия съдебен съвет по чл. 129, ал. 2 от Конституцията до Президента не са властнически волеизявления, защото между двата органа не съществуват отношения на подчиненост. Тези “предложения” сами по себе си

не пораждат самостоятелно правни последици и не могат да бъдат принудително приведени в изпълнение. “Предложенията” са само предпоставка за издаване на указ от Президента. Указът на Президента произвежда предвидените в Конституцията правни последици на назначаването и освобождаването на съответните длъжностни лица.

В своите решения Конституционният съд посочва, че не всички актове на Висшия съдебен съвет са административни актове и че Върховният административен съд може да контролира по реда на Закона за административното производство само тези решения на Висшия съдебен съвет, които притежават белезите на административен акт. Освен това този акт трябва да засяга права и интереси на магистрати /решение № 1/1999 по к.д. № 34/1998 на Конституционния съд/.

В подкрепа на разбирането, че посочените “предложения” на Министерския съвет и на Висшия съдебен съвет не подлежат на контрол от Върховния административен съд следва да се изтъкнат и следните аргументи.

“Предложението” по чл. 98, т. 6, чл. 100, ал. 2 и чл. 129, ал. 2 от Конституцията е елемент от сложен фактически състав, който завършва с указ на Президента. “Предложението” самостоятелно не предизвиква целените правни последици на сложния юридически факт. То само подготвя издаването на указа, който

поражда правните последици на целия фактически състав. С други думи “предложението” е един подготвящ, а не завършващ акт на сложния фактически състав. Поради това “предложението” не подлежи самостоятелно на обжалване и контрол от Върховния административен съд.

Не съществува правен интерес от самостоятелно обжалване на предложенията по чл. 98, т. 6, чл. 100, ал. 2 и чл. 129, ал. 2 от Конституцията. Крайният, завършващ юридически акт на сложния фактически състав е указът на президента и само той може да бъде атакуван пред Конституционния съд за проверка на неговата конституционосъобразност. Само Конституционният съд може да преценява дали и доколко твърдяните недостатъци на някой от елементите на сложния фактически състав се отразяват върху действителността на президентския указ, от който произтичат правните последици на назначаването и освобождаването от длъжност.

Да се приеме обратното означава Върховният административен съд да контролира една от предпоставките за издаване на указа на Президента и по такъв начин да контролира самата дейност на Президента. Нещо повече това означава да се игнорира Конституционния съд и контрола му върху указите на Президента. С още по-голямо основание не може да се приеме, че Върховният административен съд има право да контролира “предложенията”

на Министерския съвет и Висшия съдебен съвет, когато Президентът вече е издал указ, въз основа на направеното “предложение”.

Поради всичко това Ви моля, уважаеми Конституционни съдии, да постановите, че “предложенията” на Министерския съвет по чл. 98, т.6 и чл. 100, ал. 2 от Конституцията и “предложенията” на Висшия съдебен съвет по чл. 129, ал. 2 от Конституцията не са административни актове в собствен смисъл и не подлежат на контрол от Върховния административен съд.

Моля Ви, да определите като заинтересувани институции по делото Президента на Република България, Народното събрание на Република България, Министерския съвет на Република България, Върховния касационен съд, Върховния административен съд, Висшия съдебен съвет и Висшия адвокатски съвет.

С уважение

Н. Филчев

Главен прокурор